

Noodfonds en diaconie versterken elkaar

Steeds meer diaconieën richten een interkerkelijk noodfonds op om in te spelen op de plaatselijke armoede- en vluchtelingenproblematiek. Wat zijn de verschillen tussen een breed, interkerkelijk noodfonds en individuele financiële hulp door de diaconie? En waar vullen ze elkaar aan?

Vrijwel alle diaconieën geven financiële hulp aan personen. Soms in de vorm van een lening, soms als gift. Als uw diaconie ook deel uitmaakt van een interkerkelijk noodfonds – of wellicht een noodfonds wil starten – vraagt dat om goede afstemming. Maar eerst moet duidelijk zijn waarover het gaat. Wat verstaan we precies onder een noodfonds?

We spreken van een **interkerkelijk noodfonds** als tenminste twee verschillende kerken hun individuele financiële hulpverlening, ook aan niet-kerkelijken, bundelen. Een noodfonds helpt mensen waar de gemeentelijke voorzieningen van de overheid niet toereikend zijn. Het fonds richt zich op eenmalige hulp en is onafhankelijk. Er zijn afspraken over de regio waar het noodfonds actief is en welke criteria er worden gehanteerd. De aanvragen komen vaak binnen via de professionele en vrijwillige hulpverlening, de burgerlijke gemeente, diaconieën en particulieren.

De **diaconie** richt zich van oudsher ook op het geven van financiële hulp waar dat nodig is. Vaak komen er aanvragen via de predikant, ouderlingen, diakenen of andere gemeenteleden binnen. Eén of meer diakenen houden zich specifiek met de aanvragen bezig en bekijken of er een financiële tegemoetkoming mogelijk is. In veel gevallen zijn dit diakenen die door hun baan vertrouwd zijn met individuele hulpverlening.

Voordelen noodfonds

Wat zijn nu precies de voordelen van een noodfonds? We zetten het voor u op een rijtje.

- Door met meer kerken samen te werken in een noodfonds ben je een goede aanspreekpartner voor de burgerlijke overheid. Deze overheid blijft natuurlijk wel de eerstverantwoordelijke voor de plaatselijke armoedebestrijding.
- Als kerken hun noodhulp bundelen geeft de burgerlijke overheid soms nog een financiële bijdrage aan het noodfonds.
- Met een noodfonds bouw je makkelijk stevige samenwerkingsrelaties op met zowel de professionele als de vrijwillige hulpverlening (sociale dienst, schuldhulpmaatje, voedselbank, sociaal wijkteam). Dit vergemakkelijkt doorverwijzing over en weer.
- Door interkerkelijke samenwerking in een noodfonds heb je een groter netwerk ter beschikking en is het makkelijker deskundige mensen te vinden. Dit maakt dat een noodfonds sneller kan inspringen op soms ingewikkelde vragen, meestal binnen 24 uur. Er kan eerder en beter ingeschat worden wat de aanvrager nodig heeft.
- Hulpvragers kunnen niet meer 'shoppen' tussen de diaconieën van verschillende kerken.
- Een noodfonds biedt meer mogelijkheden om sponsoren, particulieren, fondsen en de lokale overheid om bijdragen te vragen aan het fonds.
- Door de bundeling van krachten is de zichtbaarheid groot en de drempel is laag: een noodfonds is goed te vinden door de hulpverlening en ook door particulieren.

▲ (Foto: Irene Stok)

Zelf een noodfonds oprichten? U krijgt gratis begeleiding!

Wil uw diaconie ook een noodfonds starten? In 2016 ontvangt Kerk in Actie subsidie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om u hierbij gratis te begeleiden. Een medewerker van Kerk in Actie ondersteunt u een aantal maanden met de volgende stappen:

- Draagvlak voor een noodfonds ontwikkelen.
- Een netwerk opbouwen.
- Zicht krijgen op wat er in uw omgeving nodig is.
- Concreet uw noodfonds oprichten.

Kerk in Actie heeft informatie van ruim 75 bestaande interkerkelijke noodfondsen en kan deze met u delen. Interesse? Neem contact op met Meta Floor: m.floor@kerkinactie.nl

^ Voorzieningen van de burgerlijke overheid zijn niet altijd toereikend. (Foto: David Rozing/HH)

Sterk punt diaconie

De genoemde voordelen van een noodfonds gelden soms ook voor diakenen die jarenlange ervaring hebben met individuele noodhulp. Ook zij hebben een netwerk opgebouwd met hulpverleners ter plaatse. Zij weten de wegen te vinden en kunnen daarin heel wat betekenen! Zeker als de contacten met de hulpvragers persoonlijk van aard zijn. Dit laatste is een uiterst sterk punt van de diaconie. Daarom kan de diaconie natuurlijk besluiten niet over te gaan tot het initiatief om een noodfonds te starten.

Maar soms is die persoonlijke betrokkenheid ook een drempel. Als daarnaast één diaken jarenlang alle hulpvragen verzorgt, wordt deze diaconale taak zelfs kwetsbaar. Eén persoon ziet niet alles en kan ook uitvallen.

Blijvend afstemmen

Bij de oprichting van een noodfonds is het belangrijk om goed na te denken hoe de twee vormen van hulp – noodfonds en lokale, diaconale hulp – met elkaar verbonden blijven. Die verbinding is nodig voor een goede afstemming. Samenwerking tussen diaconie en noodfonds krijgt bijvoorbeeld vorm

bij het doorverwijzen van aanvragers over en weer, door onderlinge afspraken over doelgroepen, criteria en toekenningsprocedures. Diaconieën kunnen desgewenst gebruik maken van het hulpverlenersnetwerk van het noodfonds. Noodfondsen kunnen een beroep doen op de diaconie bij aanvragen waar praktische hulp geboden kan worden, bijvoorbeeld een reparatie of een oproep voor een fiets of wasmachine. Zeker als een diaconie dit combineert met persoonlijke aandacht en zorg voor mensen die aankloppen. Deze kracht van diaconieën moet zeker niet onderschat worden.

Noodfonds en diaconie: ze kunnen elkaar aanvullen en versterken. Dit komt mensen in de knel ten goede, want een armoedesituatie is doorgaans niet in één keer opgelost. En al is de noodhulp in principe éénmalig: het kan mensen wel uit de brand helpen en hoop geven op een nieuw bestaan. ■

Tekst: Hildegard Faber, projectmedewerker noodfondsen Kerk in Actie

Noodfonds in Apeldoorn

In Apeldoorn vindt jarenlang financiële hulpverlening plaats vanuit de protestantse diaconie. Er is een goed contact met de hulpverlening. Nu richt de diaconie een noodfonds op. Andere geloofsgemeenschappen willen graag meedoen in de financiële hulpverlening en een goede aanspreekpartner zijn voor de burgerlijke overheid en fondsen.

Noodfonds in Breukelen

De financiële hulpverlening in Breukelen vindt plaats vanuit de protestantse diaconie. Er wordt onderzocht wat er meer mogelijk is bij armoedebestrijding. Samen met geloofsgemeenschappen uit Kockengen en Nieuwer Ter Aa richt men een noodfonds op. Zeker nu er ook gesproken wordt over een toename van vluchtelingen. De diaconieën bouwen contacten op met hulpverlening en burgerlijke overheid. Zij overleggen over een stichtingsvorm en zoeken bekwame mensen die hierin actief kunnen worden.